

LIMBAS

“Filosofia de logu” per decolonizzare il pensiero

di MAURU PIREDDA
a pagina 30

Unu libru colletivu

Su volùmene imprentadu dae **Meltemi** est essidu dae pagas chidas Unu traballu mannu e nou de autoras e autores contivigiadu dae Sebastiano Ghisu (Tàtari) e dae Alessandro Mongili (Pàdua)

Filosofia de logu cun ogros sardos

de Màuru Piredda

Est essidu dae pagas chidas su libru *Filosofia de logu. Decolonizzare il pensiero e la ricerca in Sardegna*. Contivigiadu dae Sebastiano Ghisu (professore assotziadu de Istòria de sa filosofia in s'Università de Tàtari) e dae Alessandro Mongili (chircadore, insegnat Sotziologia generale e Protzessos de modernizazion e Tecnoiscientzia in Pàdua), su volùmene imprentadu dae **Meltemi** in sa collana sua "Linee", lompet a libreria a pustis de belle un'annu dae sa fundatzione de su colletivu omònimu.

«Est lòmpida s'ora pro chi in Sardigna nos abbaudemus non prus cun ogros angenos, ma cun sos nostros». Gasi comintzat s'istèrrida iscrita a bator manos dae Ghisu e Mongili.

Deretu, tando, est a lis pre-gontare: comente est chi, intre subalternidades e mitos, nos devimus torrare a pigare sa mi-rada nostra?

«In su traballu nostru e in su de totus is autoras e autores ddoe at unu filu ruju chi est su de nche móvere s'interessu dae s'identidade a sa cundizione de sa Sardigna. Sa castiada nostra duncas no si nde depet perse dae un'origine, dae un'ontologia de su de èssere sardas o sardos, ma dae is protzessos in ue sa vida nostra esistet. Custa cundizione, e custu est su punto chi ponimus in custos traballos, no est sa de s'arretradesa, ma sa de sa subalternidade. S'arretradesa, a contu suo, no est figia de un'identidade sarda única, ma est efetu de su dominiu de tipu coloniale chi sa Sardigna at sufridi, in manera particularmente a pustis de su 1799. Is mitologias "sardiscas" sunt medas, e tenent su sentido issoro, ma a nois interessat de prus a ddas decostruire chi a ddas bantare».

E duncas pro custu chi serbit unu pensu filosòficu nostru? E pro nche lòmpere a ue?

«Unu pensamentu nou serbit, ma no depet èssere imaginadu che a una metafisica noa. Is categorias analíticas depend nàschere dae s'istìdu de sa cundizione nostra, no depet èssere importadas. S'interessu nostru pro is istìdios postcoloniales e decoloniales naschet dae sa proposta de "provintzializare" sa Terramanna, pro nois duncas mascamente s'Itàlia; est a nàrrere de nde bogare a pìgu cuntzetos chi tèngiant fundamento in sa realidade sarda, pro dd'ispiegare, e no a istòrchere sa realidade sarda pro dda frichire in ischemas cuntzetuales agenos».

Cantu podet èssere de agiudo, in custu caminu, s'impreu de sa limba nostra?

«Meda de seguru, ma esistet su problema, mescamente, de sa pagu cunfiàntzia de is intellettuales cun sa limba nostra e de sa farta de unu pùblicu istudiadu e sardòfonu. Nois amus postu sa chistione, e bolimus andare a in antis pro elaborare limbàgios e còdighes chi permitant de iscriere in sardo. Tres annos faet, cun su libru *Sa dòpia ferta, s'assòtziu* Acordu at fatu una prima proa de iscriere de sotziologia in sardo. Sa chistione est chi mancat distributzione, unu pùblicu istudiadu, e totu su dispositiu acapiadiu a una produzione intelletuale sardòfona».

Cale modernizazion e pronides pro nche bortulare su paradigma atuale?

«Tocat a èssere críticos meda in contu de modernizazion e pranificada. A pustis de su Pranu de Renàschida, chi nde fiat sa declinazione sarda, nos depimus istesiare dae custu bisu noeghentescu de unu Pranu de Renàschida nou. Ca est perigulosu».

Su colletivu bostru nch'est concia a un'annu de atividade. A pustis de custu libru cales sunt sas àteras punnas in pro-gramma?

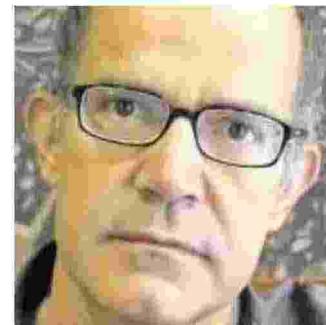
«Iscrière de prus in sardo.

Amus a sighire cun is atividades de chirca, a aprontare seminàrios pro espònnere is resurtos e a nos cunfrontare cara a cara cun totus chirchende cantas prus personnes. Pensamus finamen-tas a unu grupu de chirca pro comintzare a fraigare su sardu comente limba filosòfica».

In prus de Ghisu e Mongili, sos àteros autores sunt Giada Bonu (dotoranda in Iscièntzias políticas e Sotziologia), Gian-paolo Cherchi (dotor de chirca in Filosofia), Alessandro Derrù (dotor in Iscièntzias istòricas e filosòficas), Omar Onnis (chircadore indipendente), Riccardo Onnis (progetista), Federica Pau (dotora de chirca in Estètica e Teoria de las artes), Cristian Perra (istudiosu indipendente), Andria Pili (istudiosu indipendente) e Cristiano Sabino (insegnante de Istòria e Filosofia). Su libru est partzidu in tres partes: Ideología; Provintzializare s'Itàlia, Paesàgios e pràcticas de sa subalternidade

Alessandro Mongili

Sebastiano Ghisu

Sas àteras punnas?

Amus a sighire cun is atividades de chirca, a aprontare seminàrios pro espònnere is resurtos e a nos cunfrontare cara a cara cun totus chirchende cantas prus personnes

SUPROGETU